

Sz. P. Min. Michał Kurtyka

30 lat Trójkąta Weimarskiego: Czas na współpracę na rzecz zielonej transformacji

Szanowny Panie Ministrze,

w tym roku Francja, Niemcy i Polska obchodzą 30. rocznicę powstania Trójkąta Weimarskiego - inicjatywy mającej na celu promowanie integracji europejskiej i wzmocnienie więzi politycznych między naszymi krajami, wspólnie mogą one odegrać decydującą rolę w kształtowaniu Unii Europejskiej. Potencjał Trójkąta Weimarskiego nie został jednak jeszcze wykorzystany i jesteśmy głęboko zaniepokojeni tym, jak bardzo działania naszych rządów biegną w przeciwnych kierunkach, jeśli chodzi o instrumenty polityki klimatycznej UE. Nadszedł najwyższy czas, aby ożywić Trójkąt i mocno powiązać go z zieloną transformacją w kierunku neutralności klimatycznej w UE najpóźniej do 2050 roku. Nadszedł czas na Trójkąt Zielonej Transformacji.

Skuteczne wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu i pozycja UE jako globalnego lidera klimatycznego zależy m.in. od sukcesu zielonej transformacji we Francji, Niemczech i w Polsce oraz koordynacji mocnych agend klimatycznych między Warszawą, Berlinem i Paryżem.

Trójkąt Zielonej Transformacji jest wielką szansą, której nie możemy przegapić. Nowe trójstronne struktury koordynacji i współpracy w zakresie polityki klimatycznej mogą zapewnić UE pilnie potrzebne wsparcie w budowaniu konsensusu i strategicznych wytycznych. Ożywienie i ewolucja Zielonego Trójkąta Weimarskiego może wskazać drogę ku lepszej gospodarczej i zrównoważonej przyszłości dla naszych trzech krajów i całej UE.

My – główne ekologiczne organizacje pozarządowe z Francji, Niemiec i Polski – wzywamy Państwa do wykorzystania potencjału Trójkąta Weimarskiego, do stworzenia historycznej szansy na

skuteczne wdrożenie celów klimatycznych w UE. W tym celu niezwykle ważne jest osiągnięcie postępu w następujących kwestiach:

- **Stworzenie Trójkąta Zielonej Transformacji na rzecz strategicznej współpracy trójstronnej w zakresie agendy klimatycznej.** Jak najszybciej, zwłaszcza przed zbliżającą się francuską prezydencją w Radzie UE i w jej trakcie, sugerujemy wzmocnienie istniejących i stworzenie nowych struktur koordynacji oraz współpracy w celu intensyfikacji działań w dziedzinie klimatu. W skład tych struktur powinni wchodzić również reprezentanci trzech parlamentów krajowych. Aby przyspieszyć ożywienie współpracy, rekomendujemy zaproszenie przedstawicieli polskiego rządu do udziału w kolejnym spotkaniu francusko-niemieckiej grupy roboczej ds. klimatu.
- **Zwiększenie trójstronnej koordynacji na rzecz ambitnego i skutecznego pakietu Fit for 55, który umożliwi UE bezpieczne osiągnięcie celu klimatycznego "co najmniej -55%" na 2030 rok, przy jednoczesnym dążeniu do jego przekroczenia.** Francja, Niemcy i Polska powinny opowiedzieć się za szybką ogólnounijną redukcją paliw kopalnych i energii jądrowej w krajowym mieszkaniu energetycznym w możliwie największym stopniu przed 2030 rokiem oraz wspierać głęboką transformację unijnej gospodarki we wszystkich sektorach. Ich działania powinny obejmować m.in. reformy mające na celu ograniczenie emisji z sektora transportowego i rozwiązanie problemu zanieczyszczenia powietrza poprzez wycofanie ze sprzedaży nowych pojazdów z silnikami spalinowymi do 2030 r. oraz, pobudzenie rozwoju energii odnawialnej. A także nadanie priorytetu wystarczalności i wydajności we wszystkich sektorach, szczególnie poprzez rozpoczęcie fali renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej w celu rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego. Dodatkowe ambitne działania regulacyjne w zakresie transportu i budynków oraz zdecydowana reforma unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji też będą konieczne. Jest to pilnie potrzebne, ponieważ zgodnie ze sprawozdaniem ONZ w sprawie rozbieżności w emisjach, nawet przy pełnej realizacji obecnych zwiększonych zobowiązań UE i USA w zakresie klimatu, globalne temperatury nadal wzrosłyby o około 2,5°C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, czyli znacznie powyżej celu porozumienia paryskiego.
- **Zapewnienie społecznie sprawiedliwej transformacji, dążenie ku neutralności klimatycznej.** Europejski Zielony Ład musi zapewnić społecznie sprawiedliwą transformację w naszych krajach, ponieważ „nikt nie powinien być pozostawiony w tyle” na drodze do zerowej emisji netto. Decyzje inwestycyjne i rynek pracy powinny zostać dopasowane do obecnych realiów zielonej gospodarki, a wszystkie szanse wykorzystane, aby stworzyć 2 miliony miejsc pracy w UE do 2024 roku. Wszystkie sektory powinny przyczynić się sprawiedliwej transformacji, a zasada „zanieczyszczający płaci” powinna znaleźć zastosowanie, w szczególności wobec dużych trucicieli. Natomiast najślabi powinni być skutecznie chronieni przed wykluczeniem społecznym i wspierani w samym procesie transformacji. Ponadto rekomendujemy zwrócić należytą uwagę na społeczne i finansowe konsekwencje zmian klimatu, ponieważ już teraz powodują one ogromne koszty, dotyczące zwłaszcza wrażliwych grup społecznych.
- **Połączenie Europy nowymi liniami kolejowymi, renesans tego środka komunikacji.** Pociągi są najbardziej przyjaznym dla klimatu środkiem transportu dalekobieżnego, a jednak połączenia kolejowe między Francją, Niemcami i Polską, stale się pogarszają. Duży procent obywateli naszych trzech krajów chce wzmocnienia tych połączeń kolejowych¹. Dlatego wzywamy Państwa do stworzenia transgranicznych połączeń kolejowych, które będą bardziej atrakcyjne

¹ https://germanwatch.org/sites/default/files/2021-03-26_EU%20Rail_polling%20report_final-1.pdf.

niż latanie na tych samych trasach. Jest to osiągalne poprzez przyspieszenie działań na rzecz Europaktu uwzględniającego co najmniej 30 nowych i przystępnych cenowo połączeń transeuropejskich pociągami ekspresowymi i nocnymi w latach 2021-2025. Renesansowi europejskiej kolei musi towarzyszyć wspólna inicjatywa francusko-polsko-niemiecka w sprawie "podatku" od paliwa lotniczego w UE. Powinna ona być szybko procedowana w grupie przodujących państw UE.

30. rocznica powstania Trójkąta Weimarskiego jest doskonałą okazją do wzmocnienia konstruktywnego dialogu i współpracy w zakresie polityki klimatycznej. Zbliżenie naszych intencji i zrozumienie specyficznych uwarunkowań narodowych może odegrać istotną rolę w zagwarantowaniu wewnątrzunijnej solidarności w dążeniu do niepozostawiania nikogo w tyle oraz przygotowania UE na co najmniej 55%. We współpracy francusko-niemiecko-polskiej tkwi niewykorzystany potencjał, który może przyczynić się do znaczącej poprawy Europejskiego Zielonego Ładu.

Z poważaniem,

Sascha Müller-Kraenner
Director
Deutsche Umwelthilfe

Prof. Dr. Kai Niebert
President
DNR

Brick Medak
Head of Berlin Office
E3G

Radosław Gawlik
Director
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA

Arnaud Schwartz
President
France Nature Environment

Christoph Bals
Policy Director
Germanwatch

Wojciech Szymalski
Director
Institute for Sustainable Development

Agata Kuzminska
Director
Instytut Zielonej Przyszłości

Rafał Górski
Director
Instytut Spraw Obywatelskich

Dr. Christiane Averbeck
Director
Klima-Allianz Deutschland

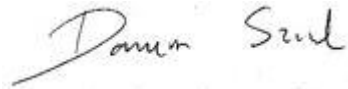
Joanna Furmaga
President
Polish Green Network

Urszula Stefanowicz
Coordinator
Polski Klub Ekologiczny

Morgane Créach
Director
RAC France

Dariusz Szwed
Board Member
Green institute